

Список використаних джерел

1. Академія наук Чеської Республіки. Вимоги до спонсорів. Відкрита наука. 2025. URL: https://openscience.lib.cas.cz/en/support/os_requirements/https://openscience.lib.cas.cz/en/support/os_requirements/
2. Боднарчук Ю. Ю. Генезис принципу «вільна наука»: історико-комунікативна ретроспектива (XVII – початок XXI). Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний стан та тенденції розвитку науки та освіти», (5 січня 2026 р.). Дніпро, 2026. С. 118-122. DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc260105>
3. Дале, С., та Березко, О. Рекомендації щодо реформ відкритої науки та оцінювання досліджень в Україні. Zenodo. 2024. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.11203590>
4. Директива (ЄС) 2019/790 Європейського Парламенту та Ради від 17 квітня 2019 року про авторське право та суміжні права на єдиному цифровому ринку. 2019. *Офіційний журнал Європейського Союзу*, L 130, 92–125. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_022-19#Text
5. Директива (ЄС) 2019/1024 Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2019 року про відкриті дані та повторне використання інформації державного сектору. 2019. *Офіційний журнал Європейського Союзу*, L 172, 56–83. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_036-19#Text
6. Європейська Комісія. Модельна грантова угода програми «Горизонт Європа»: Анотована. Європейська Комісія. 2021. URL: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/aga_en.pdf
7. Капіца, Ю. М., та Шахбазян, К. С. Відкрита наука та інтелектуальна власність. 2023. *Інформація та право*, 2(45), С. 73–87.
8. Лученко, Д., Цувіна, Т., Карнаух, Б., Філатова-Білоус, Н., Євков, А., та Шумило, І. Впровадження принципів відкритої науки в українському законодавстві: європейський досвід та національна специфіка. *Проблеми законодавства*, Спеціальний випуск, 15–60. 2024. URL: <https://doi.org/10.21564/2414-990X.166.315471>
9. ОЕСР. Вимоги Horizon Europe Open Science та Типова угода про грант. ОЕСР Публікація. 2025. URL: https://www.oecd.org/en/publications/access-to-public-research-data-toolkit_a12e8998-en/horizon-europe-open-science-requirements-model-grant-agreement_c0bb3832-en.html
10. Орлюк О. Політика відкритої науки в Європейському Союзі як глобальний орієнтир для України: правовий вимір / О.В. *Теорія і практика інтелектуальної власності*, Вип. 6, 2021. С. 158–172. DOI: <https://doi.org/10.33731/62021.249468>. URL: <http://uran.inprojournal.org/article/view/249468#:~:text>
11. ЮНЕСКО. Рекомендація щодо відкритої науки. Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури. 2021. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379949>
12. Bodnarchuk Yulia. The Dialectic of «Free Science»: From Epistolary Utopia to Institutional Regulation in the Digital Age . *Advances in Science, Technology, and Society: Proceedings of the 2nd International Scientific Conference* (Oxford, United Kingdom, 11 January 2026). Lulu Press, Inc., 2026. С. 221 - 227 DOI: <https://doi.org/10.64076/iedc260111> ISBN 978-1-291-87895-0
13. Parland-von Essen, J., & Vihervalli, U. Запущено Федерацию EOSC. Блог CSC. 2025, 5 листопада. URL: <https://csc.fi/en/blog/eosc-federation-launched/>

Політова Олена Аркадіївна,

*кандидатка історичних наук, завідувачка кафедри інформаційних комунікацій
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, м. Київ*

**HR-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ КАР'ЄРНОГО РОЗВИТКУ ЗДОБУВАЧІВ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ В13 «БІБЛІОТЕЧНА, ІНФОРМАЦІЙНА ТА АРХІВНА СПРАВА»**

Сучасний ринок праці характеризується динамічними змінами та зростанням вимог до професійних і управлінських компетентностей фахівців. Особливо це актуально для сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи. У межах підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю В13 Бібліотечна, інформаційна та архівна справа освітньо-професійної програми «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (далі – ОПП ІБАС) у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка на кафедрі інформаційних комунікацій акцентується на формуванні міждисциплінарних компетентностей, що передбачають поєднання інформаційних, комунікаційних і управлінських навичок. Спеціалісти зазначають, що сьогодні цифрові технології відіграють важливу роль у трансформації та розвитку підприємств, що призводить до зміни традиційних підходів до управління людськими ресурсами [1, с. 141].

Мета повідомлення – розкрити особливості вибіркової дисципліни «HR-технології в

управлінні персоналом» як інструмента кар'єрного розвитку здобувачів спеціальності ОПП ІБАС.

За умов цифровізації професійної діяльності та трансформації підходів до управління персоналом дійсно особливого значення набувають HR-технології – «...інноваційний інструмент, який використовується в управлінні людськими ресурсами (HR) для автоматизації процесів, підвищення ефективності та забезпечення кращої взаємодії між працівниками та організацією. Вона охоплює багато аспектів управління персоналом, включаючи підбір персоналу, навчання, управління ефективністю...» [2, с. 125].

У цьому контексті, на наш погляд, актуальним є впровадження в освітній процес здобувачів ОПП ІБАС вибіркової дисципліни «HR-технології в управлінні персоналом».

Зміст вибіркової дисципліни «HR-технології в управлінні персоналом» орієнтований на формування у здобувачів цілісного уявлення про сучасні підходи до управління людськими ресурсами в умовах цифровізації професійного середовища, зокрема у сфері інформаційної, бібліотечної та архівної діяльності. Дисципліна охоплює вивчення теоретичних засад HR-менеджменту, сучасних технологій управління персоналом, питань кадрової політики, організаційної поведінки, а також особливостей прийняття управлінських рішень і професійної комунікації в бібліотечних та архівних установах.

Важливою складовою курсу є розгляд процесів управління кадровими ресурсами в установах інформаційної сфери, зокрема підбору, адаптації (онбордінгу та офбордінгу), мотивації, розвитку персоналу та оцінювання його ефективності. Значна увага приділяється формуванню у здобувачів навичок командної роботи, лідерства, професійної комунікації та прийняття управлінських рішень, що забезпечує їх готовність до професійної реалізації в умовах сучасного ринку праці.

Дисципліна викладається в обсязі 4 кредитів ЄКТС (120 годин) та включає лекційні, семінарські і практичні заняття, що сприяє поєднанню теоретичних знань із практичними навичками у сфері управління персоналом у бібліотечних та архівних установах.

Отже, дисципліна спрямована на формування у здобувачів ОПП ІБАС здатності орієнтуватися у сучасних підходах до управління персоналом. Зокрема, це опанування таких тем, як кадровий менеджмент, сучасні підходи до управління людськими ресурсами, лідерство, командна взаємодія, організаційні комунікації та прийняття управлінських рішень, дозволяє здобувачам розширити розуміння власної ролі в організації та можливих напрямів професійного розвитку. Окрему увагу приділено процесам адаптації персоналу (онбордінгу та офбордінгу), антикризового управління та оцінювання ефективності діяльності, що сприяє формуванню у здобувачів навичок, необхідних для успішної професійної діяльності в установах інформаційної, бібліотечної та архівної сфери.

Особливістю вибіркової дисципліни «HR-технології в управлінні персоналом» є її виразна практикоорієнтованість та спрямованість на розширення професійних можливостей здобувачів ОПП ІБАС відповідно до вимог сучасного ринку праці. Значна увага приділяється роботі з реальними кейсами, наприклад, аналізу актуальних вакансій HR-фахівців, що дозволяє здобувачам визначати запити роботодавців, структурувати ключові компетентності та співвідносити їх із власним професійним рівнем. Важливим елементом є формування навичок усвідомленого кар'єрного планування через розроблення індивідуальної кар'єрної траєкторії, що сприяє розумінню можливих шляхів професійної реалізації у сфері інформаційної, бібліотечної та архівної діяльності.

Практичні завдання дисципліни забезпечують опанування сучасних інструментів професійної самопрезентації, зокрема адаптації резюме до вимог конкретної посади та створення профілю в мережі LinkedIn як засобу формування особистого бренду. Водночас здобувачі набувають досвіду використання сучасних HR-технологій: методу 360° оцінювання, що допомагає розвитку навичок самоаналізу, оцінювання компетентностей і роботі зі зворотним зв'язком. Окрему увагу приділено моделюванню управлінських процесів у діяльності організацій, зокрема розробленню програм мотивації персоналу, формуванню корпоративної куль-

тури та організації HR-заходів як інструментів командування. Такий комплекс практичних завдань сприяє інтеграції управлінських підходів у підготовку здобувачів спеціальності В13 Бібліотечна, інформаційна та архівна справа, розширює зміст освітньо-професійної програми та забезпечує формування конкурентоспроможного фахівця, здатного до професійної мобільності та ефективної реалізації в різних сферах діяльності.

Список використаних джерел

1. Касьмін Д., Котельникова Ю. Інноваційні hr-технології: адаптація персоналу до цифрового середовища. Цифрова економіка та економічна безпека. 2024. №4 (13). С.141-147. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.13-21> (дата звернення: 31.03.2026).
2. Kushneryk O. HR-menedzhment: innovatsiyni pidkhid do upravlinnia personalom. Pidpriemnytstvo ta innovatsii. 2020. №12. S. 125-129. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/12.21> (дата звернення: 31.03.2026).

Ільчук Іванна Дмитрівна,
здобувачка Національної академії
керівних кадрів культури і мистецтв, м. Київ
Науковий керівник – Добровольська Вікторія Василівна,
докторка наук з соціальних комунікацій, професорка,
завідувачка кафедри артменеджменту та інформаційних технологій Національної академії
керівних кадрів культури і мистецтв, м. Київ

**РОЛЬ ЕЛЕКТРОННИХ БІБЛІОТЕК
У ФОРМУВАННІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ**

Сучасний етап розвитку інформаційного суспільства в Україні характеризується глибокою цифровою трансформацією всіх сфер суспільного життя, зокрема бібліотечно-інформаційної діяльності. У цих умовах електронні бібліотеки виступають ключовим інструментом формування національного інформаційного простору, забезпечуючи інтеграцію, збереження та доступ до різноманітних інформаційних ресурсів.

Електронна бібліотека розглядається як складна інформаційна система, що поєднує функції накопичення, обробки, зберігання та поширення цифрових документів. Вона є не лише технологічною платформою, але й соціокомунікаційним середовищем, у якому відбувається взаємодія між користувачами, інформацією та культурними інституціями [2].

У сучасних умовах особливого значення набуває інноваційна діяльність бібліотек, яка спрямована на впровадження цифрових технологій, розширення електронних ресурсів та створення нових форматів інформаційного обслуговування користувачів. Як зазначається у наукових дослідженнях, інноваційність є визначальним чинником трансформації бібліотек у цифровому суспільстві та підвищення їх ролі у формуванні інформаційного простору [1].

Важливою складовою діяльності електронних бібліотек є їх участь у процесах соціокультурної комунікації. Бібліотека в сучасних умовах виступає не лише як сховище знань, а як соціокультурний простір, що забезпечує взаємодію між різними групами користувачів та сприяє формуванню нових моделей інформаційної поведінки [6]. Це дозволяє розглядати електронні бібліотеки як активних учасників культурних і комунікаційних процесів.

Нормативно-правове забезпечення діяльності електронних бібліотек в Україні ґрунтується на ключових законодавчих актах, зокрема Законі України «Про інформацію» [5], Законі України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» [4] та Законі України «Про авторське право і суміжні права» [3]. Ці документи визначають правові рамки доступу до інформації, регулюють використання цифрових ресурсів і забезпечують баланс між відкритістю знань та за-